

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

МАТЕРІАЛИ

**III Міжнародної
науково–практичної конференції**

**„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО
ОЧИМА МОЛОДИХ”**

Частина 1. Психолого-педагогічний напрям

**19-20 травня 2010 року
м. Рівне**

ББК 72

УДК 001+37+316.3
Н-34

**НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА
МОЛОДИХ: Матеріали III Міжнародної науково-
практичної конференції студентів, педагогів,
психологів та молодих науковців. Частина 1.
Психолого-педагогічний напрям. – Рівне, 2010.– 200 с.**

Програмний комітет:

Постоловський Руслан Михайлович – канд.іст.наук, проф., ректор – **голова оргкомітету**

Поніманська Тамара Іллівна – канд.пед.наук, проф., проректор з наукової роботи РДГУ – **заступник голови оргкомітету**;

Гон Максим Мойсейович – докт.політ.наук, проф.;

Павелків Роман Володимирович – докт.психол.наук, проф.;

Пальчевський Степан Сергійович – докт.пед.наук, проф.;

Сяський Андрій Олексійович – докт.техн.наук, проф.;

Войтович Ігор Станіславович – канд.пед.наук, доц.;

Воробйова Ірина Анатоліївна – канд.пед.наук, доц.;

Галатюк Юрій Михайлович – канд.пед.наук, проф.;

Галуха Любов Юріївна – канд.іст.наук, доц.;

Каштан Сергій Степанович – канд.техн.наук, доц.;

Максимцев Юрій Романович – канд.фіз.-мат.наук, доц.;

Павелків Віталій Романович – канд. психол. наук, доцент

Черніговець Тетяна Іванівна – канд.пед.наук, доц.;

Черній Алла Леонідівна – канд.політ.наук, доц.

Рекомендовано до друку Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол №9 від 29.04.2010р.)

РОЛЬ ТЕКСТОЛОГІЧНИХ ЗНАТЬ У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗВ'ЯЗНИХ ВИСЛОВЛЮВАНЬ

Кирильчук Зоряна, студентка, Суржук Т.Б., канд. пед. наук, доц.

Рівненський державний гуманітарний університет

Початковим навчанням мови передбачається проведення пропедевтичної роботи з формування у школярів знань про одиниці різних мовних рівнів (текст, речення, слово в його лексичному і граматичному значеннях, звуки мовлення). Головна увага має приділятися практичним аспектам: роботі над значенням слова і кількісному нарощуванню словникового запасу учнів, збагаченню їхнього мовлення різними граматичними формами, розвитку уміння користуватися мовними засобами відповідно до норм літературної мови; умінню аналізувати, систематизувати, оцінювати власну мовленнєву творчість, удосконалювати її.

На основі здобутих учнями мовних знань формуються основні мовленнєві вміння в процесі опрацювання текстів. Учні вчаться: виявляти особливості висловлювання (кому воно адресоване, яка його мета, основна думка, за яких умов здійснюється); сприймати емоційно-оціночну інформацію; стежити за розвитком думки під час читання чи слухання; осмислено членувати текст на складові частини; розуміти послідовність подій і причинові зв'язки; складати план висловлювання, розповідати та писати за планом; вибирати потрібний стиль мовлення (розповідь, опис, роздум); використовувати різноманітні мовні засоби; удосконалювати своє висловлювання з точки зору змісту, структури і мовних засобів (редагування) [5, с. 16].

У статті ми висвітлюємо питання, що стосуються педагогічних умов організації навчально-виховного процесу, за яких текстологічні знання учнів стають необхідними для формування вмінь зв'язно висловлюватись.

У формуванні мовленнєвих умінь важливу роль відіграють текстологічні знання.

Державними вимогами передбачається, що четвертокласники засвоюють розділ «Текст» і оволодівають такими текстологічними знаннями щодо:

- визначення тексту, його теми, мети, того, як правильно дібрати заголовок;
- ролі слів у побудові тексту;
- будови тексту;
- особливостей типів тексту;
- стилістичних особливостей кожного типу текстів.

Практична спрямованість початкового навчання виявляється в тому, що навчальні досягнення молодших школярів з мови оцінюються не стільки за знаннями про мову, скільки за мовними *вміннями*: будувати речення різні за структурою (прості і складні, з однорідними членами речення, звертаннями та ін.), за темою висловлювання та інтонацією; правильно утворювати форми слова і будувати словосполучення; дотримуватися норм лексичної сполучуваності, норм вимови, наголошування слів [3, с.18].

З'ясувати чи оволодівають учні текстологічними знаннями, можна за їх виявом у конкретних навчальних результатах, *практичних умінь*, а саме:

- відрізнити текст від окремих речень;
- визначати тему висловлювання;
- оцінювати наявний у тексті заголовок, співвіднести його з темою та метою або головною думкою;
- вибирати з-поміж даних заголовків найбільш влучний до тексту;
- знаходити у тексті ключові слова, речення, які відображають головну думку;
- виявляти окремі засоби міжфразових зв'язків і користуватися ними у власних висловлюваннях;
- визначати структурні одиниці тексту;
- переказувати даний текст;
- наводити приклади подібних текстів;
- розташовувати речення у потрібному порядку так, щоб вийшов зв'язний текст [4, с.77].

Проявом розуміння знань в учнів є вміння створювати власні зв'язні висловлювання, які характеризуються: послідовним викладом думок в усній та письмовій формах; використанні широкого словникового запасу; врахуванням найважливіших етичних норм; добром найбільш влучного заголовку до тексту.

Текстологічні вміння формуються на основі наявних знань учнів і систематичного розвитку мисленнєвих операцій (аналізу та синтезу).

Безпосередньо *аналізуючи тексти*, учні вчаться: розрізнити текст від окремих речень; диференціювати структурні частини тексту; аналізувати вчинки дійових осіб; оцінювати наявний у тексті заголовок; визначати головну думку; розпізнавати подібність чи відмінність текстів певних стилів і типів.

На основі виконання вправ *синтетичного характеру* учні здатні: відновлювати деформовані тексти; будувати зв'язні висловлювання за малюнком; породжувати власну ідею щодо створення висловлювання; створювати структурні одиниці тексту; добирати відповідний заголовок, який відображає тему та головну думку тексту; писати власні вірші, оповідання, казки.

За нашими спостереженнями учні оволодівають знаннями з розділу «Текст», проте вони не завжди реалізуються в уміння. З метою перевірки сказаного нами було запропоновано завдання учням 4-го класу на предмет виявлення в них текстологічних вмінь.

За результатами діагностичного дослідження, яке проводилось, встановлено, що 30% учнів класу повністю виконали поставлені завдання. 60% школярів припустилися певних помилок: їм значно важче було визначити тему, мету тексту, редагувати зміст розповіді, створити власну казку. У 10% учнів виникли значні труднощі: не могли відрізнити структурні компоненти тексту, встановити зв'язок слів у реченні (речень у тексті), дібрати заголовок, скласти власне висловлювання. Варто підкреслити те, що у письмових роботах, створених школярами, слабкою залишається орфографічна грамотність.

Виходячи з цього, варто зазначити: учні, оволодіваючи мовними знаннями, не завжди правильно можуть застосовувати їх у створенні власних текстів. Причину цього ми вбачаємо у тому, що вчитель спрямовує роботу дітей на запам'ятовування системи мовних засобів; мало використовує комплексні вправи, вправи на конструювання; недостатньо уваги приділяє заохоченню до запису своїх думок, вражень, готовності обговорити написане.

Отже, для того, щоб текстологічні знання були засвоєні й учні використовували їх у мовленнєвій практиці, на уроці української мови мають бути створені спеціальні умови, зокрема, встановлюватись конкретні цілі, яких треба досягнути.

Л. Варзацька доводить, що сконструйована система уроків мови й мовлення, з огляду на сукупність дидактичних цілей, створює повноцінні умови для ефективного використання завдань з різним рівнем творчості й самостійності; міжпредметних зв'язків та інтегрованих засобів навчання[2, с.16].

Постановка чіткої системи цілей, всередині якої виділені їх категорії та послідовні рівні, отримала назву *педагогічної таксономії*[1, с. 27], яку сформулював та конкретизував Б.Блум. Він зазначав, що передбачуваними результатами навчання можуть бути: засвоєння учнями фактичного матеріалу; здатність застосовувати знання на практиці; перенесення знань на вирішення нових завдань. Залежно від того, наскільки чітко і зрозуміло вчитель сформулює конкретну мету навчання, настільки можна очікувати її реалізації в уроці.

Спираючись на педагогічний досвід М.Барної, Г.Бушак, ми вважаємо, що використовуючи таксономію навчальних цілей і таксономію навчальних завдань, можна створювати індивідуальну програму розвитку учнів, ефективніше організувати навчально-виховний процес[1, с. 4].

Наведемо приклад формування конкретних навчальних цілей для того, щоб текстологічні знання учнів були застосовані ними у побудові зв'язних висловлювань:

Клас: 3

Тема: Складання тексту-опису за поданим зразком

Загальнопізнавальні цілі: розширювати знання дітей про типи текстів, вчити писати текст-опис; розвивати мовлення, творчі здібності; виховувати любов до художнього слова

Конкретизовані навчальні цілі:

Знання	Формулює правило, що таке текст, знає його будову
Розуміння	Розрізняє художній і науковий вид тексту-опису
Застосування	Добирає слова і словосполучення для написання власного тексту
Аналіз	Аналізує поданий вчителем текст-опис, визначаючи його особливості
Синтез	Складає і записує текст-опис на визначену тему за зразком
Оцінювання	Висловлює оцінні судження про виконану роботу

Клас: 4

Тема: Складання тексту-розповіді на тему „Україна – частина планети Земля”

Загальнопізнавальні цілі: систематизувати знання дітей про текст, вчити складати текст-розповідь у логічній послідовності на задану тему

Конкретизовані навчальні цілі:

Знання	Знає основні ознаки кожного типу тексту
Розуміння	Розрізняє у тексті зачин, основну частину, кінцівку
Застосування	Будує різні види речень за метою висловлювання та інтонацією, використовуючи опорні слова
Аналіз	Визначає типи текстів
Синтез	Складає текст-розповідь на визначену тему
Оцінювання	Оцінює логічну послідовність письмового матеріалу

Отже, текстологічні знання відіграють важливу роль у навчанні учнів створювати зв'язні висловлювання за умов постановки вчителем загальної мети уроку, в якій чітко простежуються конкретизовані навчальні цілі, спрямовані на формування знань учнів, спостереження за їх розумовою діяльністю (аналіз, синтез), одержання результату застосування набутих знань (на основі інтеграції мови і мовлення, творчого застосування учнями одержаних знань).

Список використаних джерел

1. Барна М.М. Ключі до подолання педагогічних стереотипів: Навчально-методичний посібник/ М.М.Барна, Г.А. Бушак, О.В. Волощенко, Н.М. Калька. – Тернопіль: Астон, 2008. – 148 с.
2. Варзацька Л.О. Рідна мова й мовлення. Інтегровані уроки: Методичний посібник/ Л.О.Варзацька. – К.: Літера ЛТД, 2001.- 128с.
3. Державний стандарт початкової загальної освіти// Освіта України, 2000. - №50. – С. 5-22.
4. Коваль Г.П. Методика викладання української мови: Навчальний посібник для студентів педінститутів, гуманітарних університетів, педагогічних коледжів/ Г.П. Коваль, Н.І. Деркач, М.М.Наумчук. – Тернопіль: Астон, 2008. – 287с.
5. Програма для середньої загальноосвітньої школи. 1-4 класи. К.: «Початкова школа», 2007. – 432с.

ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНИХ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ ВЧИТЕЛІВ АКТИВНИМИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИМИ МЕТОДАМИ НАВЧАННЯ Кіась Аліна, аспірантка, Долинська Л.В., канд. психол. наук, професор Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

Професія педагога є однією із психологічно перенавантажених сфер діяльності, що обумовлено як змістом, так і умовами роботи. Діяльність учителя відносять до таких, що характеризуються високою напруженістю, рішенням складних задач навчання, виховання, розвитку та спілкування «стресонасиченістю», пов'язаною з постійним оцінюванням і контролем [3]. До факторів стресу в педагогічній діяльності належать високий динамізм, недостатність часу, робочі перенавантаження, складність педагогічних ситуацій, рольова невизначеність, соціальна

ЗМІСТ

ПСИХОЛОГО – ПЕДАГОГІЧНИЙ НАПРЯМ

Hal Rice, M. Sue Sroda. A Brief History of CTLT at Murray State University	3
Shankovs'ka Vasylyn, Zubilevych Maryna. The training of bachelors at humanitarian university departments in the USA and Great Britain	3
Абібуллаєва С. М. Наукові підходи до вивчення педагогічного мислення в контексті професійного становлення особистості майбутнього вчителя	4
Андронович Л.Н., Дубинина Д.Н. Разнообразие приемов обучения пересказа литературных произведений как средство повышения эффективности формирования у дошкольников связной речи	7
Бакшиш Евеліна, Заредінова Е. Р. Підготовка вчителя до особистісно-орієнтованого виховання молодшого школяра	8
Баланович Ганна, Белешко Д.Т. Розробка методичного посібника: Курс за вибором «Подільність цілих чисел»	9
Баранова С. Н, Стреха Е.А. Ознакомление старших дошкольников с организмом человека в процессе дидактических игр	11
Бекирова Адиле Рустемовна Особенности формирования основ гражданской культуры младших школьников в школах автономной республике Крым	12
Бенедюк Т.М., Зайченко Ю.А., Твердохліб І.А. Використання комп'ютера на уроках математики	15
Берник Іванна, Янцур М.С. Формування професійної спрямованості учнів основної школи з врахуванням соціонічних типів особистості	17
Блащинская И. А. Состояние владения старшими дошкольниками словарем русского и белорусского языков в ситуации близкородственного двуязычия.	18
Богданова Ганна, Ротерс Т.Т. Інтерактивні технології навчання вчителів фізичної культури у післядипломній педагогічній освіті	20
Бородач Татьяна, Дубинина Д.Н. Обогащение и активизация словаря детей дошкольного возраста	21
Бородич Ирина, Горбатова Е.В. Использование книжной иллюстрации как средства развития творчества у детей дошкольного возраста	21
Вербець Олександр, Тарасенко В.І. Соціально-психологічні проблеми поглиблення якості освіти	22
Вербіцький П.М., Кирильчук Ю.В. Методика розвитку технічних здібностей в учнів на заняттях з професійного навчання (за професією токаря)	23
Войтик Т. П., Стреха Е.А. Организация игр с природными материалами детей младшего дошкольного возраста в практике работы дошкольных учреждений	25
Войтович І.С. Використання форумів у педагогічній діяльності.	25
Войтович Оксана Формування міжпредметних компетентностей учнів ЗОШ	27
Галатюк Михайло Дидактичний зміст навчально-пізнавальної компетентності у шкільній освіті.	28
Галатюк Тарас Формування навчальної діяльності у процесі з розв'язування фізичних задач.	30
Ганжа М. Проектування функціональної моделі естетичного виховання молодших школярів засобами дизайну	31
Гаюк Андрій, Сингаївський Д.В. Використання інтерактивних аудіовізуальних засобів у процесі трудового навчання старшокласників	33
Гладун Тетяна Індивідуалізація навчання учнів засобами інформаційних технологій.	34
Гнедко Наталія, Белешко Д.Т. Основні принципи реалізації допрофільної підготовки.	36
Гомонай Іванна, Дичківська І.М. Принципи добору матеріалу з народного декоративно-прикладного мистецтва для роботи з дошкільнятами.	37
Гордєєва Ольга, Вербець В. В. Проблеми підготовки педагогів-балетмейстерів дитячих хореографічних колективів у вищих навчальних закладах.	39
Горобець Т. В. Сучасні технології зі слухання музики в дошкільних навчальних закладах у контексті підготовки до практики студентів педагогічних коледжів.	40
Давидюк Людмила, Янцур Л.А. Формування у дошкільників інтересу до декоративної діяльності за мотивами українських народних промислів.	43
Дмитришина Надія Національне виховання в українській педагогічній думці.	45
Єфремов С.В. Здійснення професійно спрямованої науково – дослідної роботи студентів у наукових гуртках у позааудиторний час у вищих навчальних закладах України у 80–90 роки ХХ століття.	46
Заблюцька Ірина, Гроть Л. В. Особливості навчання монологічного мовлення школярів в середній ЗОШ.	47
Заредінова Е.Р., Алієва Е.Н. Характеристика інноваційних технологій як засіб формування творчої активності учнів.	48

Заячківська М.В. Виховання дітей старшого дошкільного віку в різновікових групах: сучасні теоретико-методичні підходи.	51
Зінченко П.А., Твердохліб І.А. Використання мультимедійних технологій в навчальному процесі під час повторення навчального матеріалу.	52
Зиядинова Рияна, Зарединова Е.Р. Подготовка молодых педагогов к работе с одаренными детьми.	54
Зубілевич М.І., Концимал І.П. Особливості впровадження проектної методики на уроках англійської мови на початковому ступені навчання в ЗОШ.	55
Зубілевич М.І., Павлуш Наталія. Сугестопедичний підхід до процесу викладання іноземної мови у середній ЗОШ на старшому етапі навчання.	57
Івашенко А.А., Твердохліб І.А. Основні етапи розвитку та використання комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання.	58
Карпович О. А., Стреха Е. А. Методика ознакомления детей старшего дошкольного возраста с лекарственными растениями.	60
Кашицька Ольга, Маліновська Н.В. Виховання економічної культури у дітей старшого дошкільного віку.	61
Кирильчук Зоряна, Суржук Т.Б. Роль текстологічних знань у навчанні молодших школярів зв'язних висловлювань.	63
Кіась Аліна, Долинська Л.В. Формування ефективних копінг-стратегій вчителів активними соціально-психологічними методами навчання.	64
Козаченко І.А. Основные характеристики содержательно-процессуального подхода в учебном процессе.	66
Коломієць Н.М. Концепція та засоби особистісно зорієнтованого підходу у навчанні іноземних мов.	68
Колтович О.В., Стреха Е. А. Экологическая сказка как средство формирования экологических представлений у детей старшего дошкольного возраста.	69
Конько Юлія, Самсонок Н.Ф. Критичне мислення – основа формування особистісної позиції дошкільника.	70
Корецька Наталія, Горобаха Н.М. Інтеграція різних видів діяльності як засіб сенсорного виховання дітей третього року життя.	71
Костолович М.І. Зміст, форми й методи активізації творчого потенціалу підлітків у процесі краєзнавчої роботи.	73
Кравчук Тетяна, Павлова Н.С. Сучасні інтерактивні технології у процесі навчання інформатики.	74
Красько Надія, Маліновська Н. В. Педагогічні умови формування усвідомленого ставлення старших дошкільників до своїх прав та обов'язків.	75
Круглик О. В., Коваль В.В. Методика формування методів наукових досліджень у процесі вивчення математики.	77
Крук Сергій Іванович, Козяр Михайло Миколайович. Педагогічні умови формування толерантності у особового складу підрозділів з надзвичайних ситуацій.	79
Кучмистенко Е.Л., І.В.Житко. Взаимодействие детского сада и семьи в процессе математического развития детей старшего дошкольного возраста.	79
Левченко Діна, Тарасенко Г.С. Роль мистецтва у формуванні екологічної свідомості особистості: аксіологічний аспект.	81
Логвинюк Наталія, Бляшевська А. В. Інтерактивні технології формування професійно спрямованої іншомовної комунікативної діяльності майбутніх економістів.	83
Лотоцька Інна, Вербець В.В. Проблеми діагностики соціального потенціалу студентів.	83
Мазурок Оксана, Михальчук Н.О. Педагогічні умови формування професійної компетентності в майбутніх вчителів іноземних мов.	84
Малишевська С., Сингаївський Д.В. Формування профорієнтаційних знань учнів 8-9 класів в процесі трудового навчання з використанням ігрових методів.	86
Матвеєнко А. Н., Стреха Е. А. Народные приметы как средство ознакомления детей старшего дошкольного возраста с природой.	87
Мащенко Вікторія, Суржук Т.Б. Формування мовленнєвої здібності учня початкових класів.	87
Менумерова Фериде, Зарединова Э.Р. Специфика педагогического общения учителя.	90
Мисник С.А., Стреха Е. А. Ознакомление детей старшего дошкольного возраста с птицами ближайшего природного окружения.	91
Мойсюк Русана. Гендерні аспекти виховної діяльності релігійних організацій західної України початку ХХ століття.	92
Мусаєва З.Р. Педагогические условия приобщения детей старшего дошкольного возраста к народным традициям средствами этнографической культуры.	94
Мустафаєва З.И. Эффективные формы взаимодействия дошкольного учреждения и семьи в процессе физического воспитания дошкольников.	96
Ніжегородцев В., Грищенко Г.О. Формування вмінь та навичок у навчально-дослідній роботі	

студентів курсу спеціального фізичного практикуму.	97
Нечай С.П. Нові пріоритети моделі музично-педагогічної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів.	98
Носяр О.В., Янцур Л.А. Формування художнього образу в образотворчій діяльності старших дошкільників.	100
Облівач Аліна, Заредінова Е.Р. Засоби навчання нового покоління запит сучасної освіти.	101
Остапчук Вікторія, Бігунова С.А. Використання інтерактивних технологій на молодшому етапі загальноосвітньої школи при вивченні англійської мови.	102
П'янкowska Інна, Голубєва М. О. Провідні тенденції європейської освіти у підготовці учителів у ВНЗ Німеччини.	103
Павелків К.М. Загальна і професійно-педагогічна культура вчителя: сутність та специфіка.	105
Павлова Н.С. Формування компетентної особистості через впровадження у процес навчання веб-квестів.	107
Пічурова Катерина, Сварковська Л.А. Характеристика рухової активності дітей третього року життя.	108
Поліщук Валентина, Кирильчук Ю. В. Формування знань учнів 8-9 класів на заняттях трудового навчання з використанням нетрадиційних уроків.	109
Поліщук Н.В. Особливості реалізації дидактичних принципів при викладанні курсу „Технологічне обладнання харчової промисловості та його експлуатація”.	110
Попчук Олена. Формування професійної культури майбутніх документознавців засобами педагогічних інновацій.	113
Ребенок Е. А., Заредінова Э.Р. Технологія інтерактивного навчання.	115
Романович Ольга, Косарева О. І. Педагогічні умови формування гендерних ролей в процесі соціалізації дітей старшого дошкільного віку.	117
Руль Анна, Янцур М. С. Формування професійних намірів в учнів старшої школи в процесі трудового навчання на основі індивідуального підходу.	118
Русин В., Дичківська І.М. Рухливі ігри як засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку.	120
Савенюк Тетяна, Белешко Д.Т. Методика навчання студентів математичних спеціальностей загальним методом розв'язування планіметричних задач.	120
Семерня О. М., В.В.Пака. Інформаційні підходи організації навчально-пізнавальної діяльності старшокласників з фізики.	122
Семещук Андрій, Янцур М.С. Використання сучасних інформаційних технологій в процесі графічної підготовки молодших спеціалістів технічного напрямку.	126
Сергеева Е.В., Нога И.В. Создание и апробация электронного учебника «Информационные технологии в биологических исследованиях».	127
Смайлова А.С. Розвиток в учнів інтересу до вивчення іноземної мови засобами проблемних завдань.	128
Соломонян Наїра, Косарева О.І. Педагогічні умови формування позитивного я-образу у дітей старшого дошкільного віку.	131
Суботюк Валентина. Проблеми екологічного виховання особистості в історії шкільної освіти і педагогічної думки.	132
Сьох Я. В., Коваль В. В. Методика організації та проведення позакласної роботи у класах з поглибленим вивченням математики.	134
Ткаченко Юлія, Стучинська Н.В. Контроль знань та вмій студентів вищих медичних навчальних закладів засобами інформаційно-комп'ютерних технологій у процесі вивчення фізико-математичних дисциплін.	135
Тригуб Любов Михайловна. Педагогические аспекты формирования коммуникативной компетентности дошкольников в условиях двуязычия.	137
Тульська Оксана. Самовдосконалення як один із шляхів формування професійної культури майбутніх екологів.	138
Усенко Роман Станіславович. Формування інформаційно-комунікативної компетентності студентів.	140
Устінова Вікторія, Засєкіна Т.М. Особливості критичного мислення як методу навчання в сучасній школі.	141
Федорчук Юлія, Бігунова С. А. Шляхи підвищення швидкості ознайомлювального читання англійською мовою.	142
Фирсова Н., Воловик А.К. Глобализация европейской системы высшего образования.	143
Філіппова Лариса. Методика проведення лекційних занять з хімії для студентів фармацевтичної галузі.	144
Хайруллаева Диляра Энверовна. Теоретические основы ознакомления дошкольников с изобразительным искусством в процессе посещения музея.	146
Харкавців Ірина, Ковальчук В. Ю. Застосування нових інформаційних технологій і засобів навчання як один із напрямів розвитку педагогічної творчості.	148

Хоронжевський О.М. Температурно-повітряний режим навчальних майстерень та гігієнічні вимоги.	150
Чудюк Галина, Вербець В. В. Формування морально-етичного потенціалу студентів в контексті особистісно орієнтованого виховання.	151
Шевцова Наталья Пантелеевна. Педагогическая оценка эмоционального состояния дошкольников в процессе индивидуального подхода.	153
Шкловчик О.А., Стреха Е.А. Экологическое воспитание детей старшего дошкольного возраста в процессе реализации метода проектов.	155
Шкопителько Сільвія, Поніманська Т.І. Педагогічні умови формування здорового способу життя у дітей дошкільного віку.	156
Шурин Олена. Гуманістична поведінка як невід’ємна особистісна риса майбутніх учителів.	157
Юрчук Олексій, Поніманська Т.І. До проблеми наступності у фізичному вихованні старших дошкільників та молодших школярів.	158
Аджалимова Э. Р., Харахады С.И. Психофизиологические механизмы овладения чтением.	159
Адаманова Ельзара, Заредінова Е.Р. Зміст та сутність поняття «інтерес» у психолого-педагогічній літературі.	161
Багай Б.М., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку Я-концепції молодшого школяра.	162
Бакал Анатолій. Подолання психологічних бар’єрів як передумова успішної діяльності майбутнього фахівця.	163
Богушевич Татьяна, Горбатова Е.В. Развитие творческих способностей старших дошкольников в условиях кружковой работы.	164
Грицай Яна, Бушусв Т.В. Розвиток Я-образу професіоналу на етапі фахової підготовки.	165
Гріньова О.М. Теоретичний аналіз проблеми української ментальності в психологічній літературі.	166
Дук Н.И., Шебеко В.Н. Формирование мотивации двигательной активности дошкольников в условиях игровой деятельности.	167
Илькова Н. В. Развитие познавательных возможностей младших школьников.	168
Карнаух Володимир, Савуляк В.О. Вживання підлітками слабоалкогольних напоїв як чинник формування адикцій.	169
Касаткіна О.В. Психолого-педагогічні умови формування мотивації досягнення студентів на заняттях іноземної мови.	170
Кислинська Ганна, Дейниченко Л.М. Особливості прояву адаптивності студентської молоді залежно від релігійних орієнтацій.	172
Кравцов О.Г. Мотивационной тенденции к агрессии как фактор деливентго поведения несовершеннолетних правонарушителей.	173
Кулаков Р.С. Психологічні аспекти та бар’єри професійного самовизначення у ранньому юнацькому віці.	174
Лабінська С.М. Розвиток рівня домагань підлітків залежно від типу сімейних відносин.	176
Мазорчук І., Павелків В.Р. Теоретико-методологічні аспекти дослідження агресії та агресивності.	177
Майнінна І.Н. К вопросу о проблеме оценки глубинных индивидуально-психологических характеристик восприятия человека по выражению его лица.	178
Максимов А.А. Компьютерно-игровая зависимость сквозь призму неклассической психологии.	178
Марчук В.А., Павелків Р.В. Психологічні особливості розвитку особистісної рефлексії в пізнавальній діяльності підлітків.	179
Майнінна І.Н. Новый подход к изучению личности: связь экзистенциальных и индивидуально-психологических характеристик личности.	181
Ожоганич М.М., Михальчук Н.О. Складові комунікативної компетенції старшокласників.	182
Отич Дарія, Бушусва Т.В. Психологічна сутність копіngu.	183
Павелків В.Р. Теоретичний аналіз психології агресії та агресивності у зарубіжній літературі.	183
Палагнюк В., Ямницький В.М. Професійна адаптація викладача-початківця педагогічного ВНЗ як психологічна проблема.	185
Ренке Сергій Олександрович. Образ професійного психолога в свідомості студентів.	186
Рябкіна О.К., Пов’якель Н.І. Гендерні особливості формування конфліктної компетенції в юнацькому віці.	188
Сейдаметова С.И. Особенности личности и качество жизни больных в травматологии и ортопеди.	189
Серко Володимир, Руденко Н.М. Психологічні умови розвитку конфліктологічної компетенції студентів.	191
Ходин Виктор, Гордеюк О.В. Влияние внутрисемейных факторов на формирование личности старшего ребенка.	192
Хомич Іванна, Павелків Р.В. Особливості формування ставлення до свого Я в учнів молодшого шкільного віку.	193
Шабалина Виолетта, Бежанова Н.Л. Критериальная характеристика уровня сформированности общеучебных интеллектуальных умений младших школьников на уроках чтения.	194
ЗМІСТ.	197

Наукове видання

„НАУКА, ОСВІТА, СУСПІЛЬСТВО ОЧИМА МОЛОДИХ”

**Матеріали IV Міжнародної
науково–практичної конференції
студентів та молодих науковців**

**17–18 травня 2010 року
м. Рівне**

Відповідальний за випуск –
Комп'ютерна верстка –

Формат 60*84/16. Папір офсетний. Гарнітура Times New Romans.
Друк різнографний. Ум. друк арк. 32. Замовлення № 97 /1. Тираж 300 прим.

*Віддруковано засобами оперативної поліграфії ПП Самборський І.О.,
вул. Толстого, 3, м. Рівне, Україна, 33028.*